

На основу члана 20. став 6. Закона о метеоролошкој и хидролошкој делатности („Службени гласник РС”, број 88/10),

Директор Републичког хидрометеоролошког завода доноси

ПРАВИЛНИК

о начину и периодичности провере техничке исправности инструмената и опреме из државног метеоролошког и хидролошког осматрачког система

"Службени гласник РС", број 50 од 7. јуна 2013.

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим правилником прописују се начин провере техничке исправности инструмената и опреме (у даљем тексту: мерила) и периодичност провере техничке исправности мерила из државног метеоролошког и хидролошког осматрачког система.

Члан 2.

Мерила која се користе у државном метеоролошком и хидролошком осматрачком систему морају бити проверена, испитана и еталонирана у лабораторијама акредитованим за еталонирање по стандарду SRPS ISO/IEC 17025:2006, у складу са роковима одређеним овим правилником.

II. НАЧИН ПРОВЕРЕ ТЕХНИЧКЕ ИСПРАВНОСТИ МЕРИЛА ИЗ ДРЖАВНОГ МЕТЕОРОЛОШКОГ ОСМАТРАЧКОГ СИСТЕМА

Члан 3.

Провера техничке исправности мерила из државног метеоролошког осматрачког система врши се по писаном захтеву имаоца мерила, који садржи:

- 1) пословно име и седиште подносиоца захтева садржано у Регистру државних мрежа метеоролошких и хидролошких станица и допунских мрежа метеоролошких и хидролошких станица (у даљем тексту: Регистар);
- 2) пословно име, тип и ознаку произвођача мерила садржано у Регистру;
- 3) назив мерила;
- 4) податке о типу мерила;
- 5) основне метролошке карактеристике мерила (мерни опсег, класа тачности, референтни услови употребе мерила и др.);
- 6) техничку документацију о мерилу;
- 7) укупан број мерила;
- 8) име и потпис подносиоца захтева, односно одговорног лица и печат.

Члан 4.

Провера техничке исправности мерила обухвата:

- 1) визуелни преглед и проверу функционалности мерила;
- 2) испитивање и проверу метролошких и радних својстава, односно усаглашености мерила са прописаним захтевима за та мерила у тренутку прегледа (еталонирање);
- 3) вођење записника.

Члан 5.

Идентификација мерила, провера натписа и ознака на мерилу, провера целовитости, неоштећености и општег стања и функционисања мерила и показивача и приказивача на мерилу врши се визуелним прегледом и провером функционалности мерила.

Члан 6.

Испитивање и еталонирање мерила из члана 4. овог правилника обухвата процес читавања и поређења очитаних вредности контролисаног мерила са очитаним вредностима мерила исте или више класе тачности (еталон), који има следљивост до националних или међународних еталона за дату област.

Члан 7.

Записник из члана 4. тачка 3) овог правилника по правилу садржи:

- 1) број и датум подношења захтева за проверу мерила;
- 2) податке о подносиоцу захтева за проверу мерила, односно власнику или кориснику мерила садржане у Регистру;
- 3) податке о мерилу који нису у Регистру (назив мерила, име произвођача, серијски број, тип мерила и основне метролошке карактеристике);
- 4) резултате провере мерила;
- 5) усклађеност са прописаним метролошким захтевима;
- 6) услове у којима је обављен преглед, односно испитивање;
- 7) место и датум прегледа, односно испитивања;
- 8) име и потпис лица које је извршило преглед, односно испитивање мерила.

Члан 8.

Ако се приликом провере техничке исправности мерила утврди да мерило испуњава прописане метролошке захтеве издаће се одговарајуће уверење у складу са стандардом SRPS ISO/IEC 17025:2006.

Члан 9.

Проверу техничке исправности мерила из државног метеоролошког осматрачког система врши Републички хидрометеоролошки завод, у задатим (лабораторијским) или природним условима по процедурама и упутствима система квалитета акредитоване лабораторије за еталонирање по стандарду SRPS ISO/IEC 17025:2006 и у складу са Техничким регулаторним документима Светске метеоролошке организације.

III. НАЧИН ПРОВЕРЕ ТЕХНИЧКЕ ИСПРАВНОСТИ МЕРИЛА ИЗ ДРЖАВНОГ ХИДРОЛОШКОГ ОСМАТРАЧКОГ СИСТЕМА

Члан 10.

Провера техничке исправности мерила из државног хидролошког осматрачког система врши се на начин утврђен међународним стандардима ISO 2537:2007, ISO 3455:2007, ISO/TS 15768:2000 и ENV 14028:2001.

Начин провере геодетске опреме (нивелира и теодолита који се користе за нивелирање, односно мерење нивоа речног тока), дефинисан је посебним прописом.

IV. ПЕРИОДИЧНОСТ ПРОВЕРЕ ТЕХНИЧКЕ ИСПРАВНОСТИ МЕРИЛА

Члан 11.

Периодичност провере техничке исправности мерила из државног метеоролошког осматрачког система утврђује се по врстама мерила, и то:

Редни број	Назив мерила	Период испитивања (година)	Опсег мерења
	Температура ваздуха и тла:		степен Целзијуса (°C)
1.	Метеоролошки термометри	2	-35 °C – 50 °C
2.	Термометри за мерење температуре тла	2	-25 °C – 60 °C
3.	Термографи	1	-35 °C – 50 °C
4.	Отпорни термометри	2	-35 °C – 50 °C
	– на бази метала	2	-35 °C – 50 °C
	– на бази полупроводника	2	-35 °C – 50 °C
	– показне направе за отпорне термометре	2	-35 °C – 50 °C
		1	-35 °C – 50 °C
	– на бази племенитих метала	1	-35 °C – 50 °C
	– на бази неплеменитих метала		
	– показне направе за термопарове		
5.	Стаклени термометри пуњени течношћу	2	-35 °C – 50 °C
6.	Термометри за мерење температуре воде	2	-10 °C – 60 °C
	Атмосферски притисак:		хектопаскал (hPa)
7.	Барометри пуњени живом	2	800 hPa – 1100 hPa
8.	Анероид – барометри	1	800 hPa – 1100 hPa
9.	Барографи и микробарографи	1	800 hPa – 1100 hPa
10.	Електрични барометри са показивачем	1	800 hPa – 1100 hPa
11.	Сензори атмосферског притиска	1	800 hPa – 1100 hPa
	Релативна влажност ваздуха:		проценат (%)
12.	Хигрометри и хигрографи	1	10 % – 98 %
13.	Сензори на бази полимера	1	10 % – 98 %
14.	Психрометри	2	10 % – 98 %
15.	Хигроклипови	1	10 % – 98 %
	Правац и брзина ваздушних струјања:		метар у секунди (m/s)
16.	Анеометри и анемографи	2	0 m/s – 40 m/s
17.	Сонични сензори правца и брзине	1	0 m/s – 40 m/s
	Компоненте сунчевог зрачења:		ват по квадратном метру (W/m ²)
18.	Пирхелиометри	1	0 W/m ² – 2000 W/m ²
19.	Пиранометри	1	0 W/m ² – 2000 W/m ²
20.	Билансметри	1	0 W/m ² – 2000 W/m ²
	Трајање сијања сунца:		час (h)

21.	Хелиографи	5	0 h – 24 h
22.	Сензори за дужину трајања сијања сунца	1	0 h – 24 h
	Атмосферске падавине:		милиметар (mm)
23.	Кишомери	2	0 mm – 10 mm (мензуре)
24.	Плувиографи	1	0 mm – 10 mm
25.	Омбрографи	1	0 mm – 10 mm
26.	Сензор количине падавина за аутоматске метеоролошке станице	5	0 mm – 0,2 mm
			центиметар (cm)
27.	Снегомерни лењири	1	0 cm – 120 cm
	Трансмисивност атмосфере:		метар (m)
28.	Трансмисиометар	1	10 m – 10000 m

Члан 12.

Периодичност провере техничке исправности мерила из државног хидролошког осматрачког система утврђују се по врстама мерила, и то:

Редни број	Назив мерила	Период испитивања (година)	Опсег мерења
	Проток:		метар у секунди (m/s)
1.	Хидрометријско крило са обртним елементом – мини	2	0 m/s – 3 m/s
2.	Хидрометријско крило са обртним елементом – велико	2	0 m/s – 10 m/s
3.	Електромагнетно крило	2	0 m/s – 2,5 m/s
	Температура воде:		степен Целзијуса (°C)
4.	Термометри за мерење температуре воде	2	0 °C – 40 °C

V. ЗАВРШНА ОДРЕДБА

Члан 13.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Број 92-II-47

У Београду, 29. маја 2013. године

Директор,

Владан Коцић, с.р.